

ТАНИЛЦУУЛГА

2024 оны 10 дугаар
сарын 23-ны өдөр

Улаанбаатар
хот

Хэлэлцээрт оруулсан нэмэлт, өөрчлөлтийг хүлээн
зөвшөөрч, соёрхон батлах тухай хуулийн төслийн тухай

Европын сэргээн босголт, хөгжлийн банк үүсгэн байгуулах тухай хэлэлцээрт
оруулсан нэмэлт, өөрчлөлтийг хүлээн зөвшөөрч, соёрхон батлах тухай хуулийн төсөл,
хуулийн төслийн үзэл баримтлалыг Монгол Улсын Олон улсын гэрээний тухай хууль,
Хууль тогтоомжийн тухай хуульд нийцүүлэн, “Аргачлал батлах тухай” Засгийн газрын
2016 оны 59 дүгээр тогтоолын дагуу боловсрууллаа.

- Хэлэлцээрт оруулсан нэмэлт, өөрчлөлтийг хүлээн зөвшөөрч, соёрхон батлах
тухай хуулийн төсөл боловсруулах аргачлалын тайлан
(хуудас 2)
- Хэлэлцээрт оруулсан нэмэлт, өөрчлөлтийг хүлээн зөвшөөрч, соёрхон батлах
тухай хуулийн төслийн хэрэгцээ, шаардлагыг урьдчилан тандан судалсан
үнэлгээний тайлан
(хуудас 3-12)
- Хэлэлцээрт оруулсан нэмэлт, өөрчлөлтийг хүлээн зөвшөөрч, соёрхон батлах
тухай хуулийн төслийн үр нөлөөг үнэлэх ажлын тайлан
(хуудас 13-16)
- Хэлэлцээрт оруулсан нэмэлт, өөрчлөлтийг хүлээн зөвшөөрч, соёрхон батлах
тухай хуулийн төслийн зардлын тооцооны тайлан
(хуудас 17)

Европын сэргээн босголт, хөгжлийн банк үүсгэн байгуулах тухай хэлэлцээрт
оруулсан нэмэлт, өөрчлөлтийг хүлээн зөвшөөрч, соёрхон батлах тухай хуулийн төсөл
батлагдсанаар ЕСБХБ-ны санхүүжилтийн үйл ажиллагаа Төв болон Зүүн Европ,
Өмнөд болон Зүүн Газар дундын тэнгисийн бус нутаг болон Монгол зэрэг орнуудыг
хамарч байсныг өргөжүүлж Сахарын цөлөөс өмнөх Африкийн бус нутгийн орнуудад
үйл ажиллагаагаа явуулах боломж бүрдэх тул хуулийн төслийн хэрэгцээ, шаардлага,
үр нөлөөг үнэлэх, зардлын тооцоог төслийн үр дүнд тулгуурлан хийсэн болно.

**НЭГ. ЕВРОПЫН СЭРГЭЭН БОСГОЛТ, ХӨГЖЛИЙН БАНК ҮҮСГЭН
БАЙГУУЛАХ ТУХАЙ ХЭЛЭЛЦЭЭРТ ОРУУЛСАН НЭМЭЛТ, ӨӨРЧЛӨЛТИЙГ ХҮЛЭЭН
ЗӨВШӨӨРЧ, СОЁРХОН БАТЛАХ ТУХАЙ ХУУЛИЙН ТӨСӨЛ БОЛОВСРУУЛАХ
АРГАЧЛАЛЫН ТАЙЛАН**

Европын сэргээн босголт, хөгжлийн банк үүсгэн байгуулах тухай хэлэлцээрт оруулсан нэмэлт, өөрчлөлтийг хүлээн зөвшөөрч, соёрхон батлах тухай хуулийн төсөл (цаашид хуулийн төсөл гэх)-ийн үзэл баримтлалыг олон улсын санхүүгийн байгууллагуудын өмнө Монгол Улсын байр суурийг бататгаж, ил тод байдал, хөрөнгө оруулагчдад итгэл төрүүлж, хууль зүйн орчныг тогтвортой, найдвартай байлгах нөхцөлийг бүрдүүлэх үр дагаварт үнэлгээ хийсэн судалгааг үндэслэн боловсруулсан.

(Хүснэгт 1)

Хуулийн төслийн үзэл баримтлалд тусгах асуудал	Тусгасан Эсэх
Хуулийн төсөл боловсруулах болсон үндэслэл, шаардлага	Тийм
Хуулийн төслийн зорилго, ерөнхий бүтэц, зохицуулах харилцаа, хамрах хүрээ	Тийм
Хуулийн төсөл батлагдсаны дараа үүсэж болох нийгэм, эдийн засаг, хууль зүйн үр дагавар, хүрэх үр дүн, тэдгээрийг шийдвэрлэх талаар авч хэрэгжүүлэх арга хэмжээний тухай санал	Тийм
Хуулийн төсөл нь Монгол Улсын Үндсэн хууль, Монгол Улсын олон улсын гэрээ болон бусад хуултай уялдсан байдал, уг хуулийг хэрэгжүүлэхтэй холбогдуулан шинээр боловсруулах буюу нэмэлт, өөрчлөлт оруулах, хүчингүй болсонд тооцох тухай хуулийн талаарх санал	Тийм

Хуулийн төслийн үг хэллэг нь оновчтой, нийтээр нэг мөр ойлгож хэрэглэхэд хүндрэл үүсэхгүй, хэл зүй, найруулгад тавигдах шаардлагыг хангасан байхаар боловсруулсан бөгөөд дараах шаардлагад нийцүүлсэн болно.

(Хүснэгт 2)

Шаардлага	Нийцсэн байдал
Монгол Улсын Үндсэн хууль, Монгол Улсын олон улсын гэрээнд нийцсэн бусад хууль, үндэсний аюулгүй байдлын үзэл баримтлалтай уялдсан байх	Уялдсан.
Тухайн хуулиар зохицуулах нийгмийн харилцаанд хамаарах асуудлыг бүрэн тусгах	Тухайн хуулиар зохицуулагдах нийгмийн харилцаанд хамаарах асуудал байхгүй.
Тухайн хуулиар зохицуулах нийгмийн харилцааны хүрээнээс хальсан асуудлыг тусгахгүй байх	Тусгагдаагүй.
Тухайн хуулиар зохицуулах нийгмийн харилцаанд үл хамаарах хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах буюу хүчингүй болсонд тооцох тухай заалт тусгахгүй байх	Тусгагдаагүй
Зүйл, хэсэг, заалт нь хоорондоо зэрчилгүй байх	Хоёр зүйлтэй хуулийн төсөл тул хоорондоо зэрчилдэх зүйл, хэсэг, заалт байхгүй.
Хэм хэмжээ тогтоогоогүй, тунхагласан шинжтэй буюу нэг удаа хэрэгжүүлэх заалт тусгахгүй байх	Тусгагдаагүй

ХОЁР. ЕВРОПЫН СЭРГЭЭН БОСГОЛТ, ХӨГЖЛИЙН БАНК ҮҮСГЭН БАЙГУУЛАХ ТУХАЙ ХЭЛЭЛЦЭЭРТ ОРУУЛСАН НЭМЭЛТ, ӨӨРЧЛӨЛТИЙГ ХҮЛЭЭН ЗӨВШӨӨРЧ, СОЁРХОН БАТЛАХ ТУХАЙ ХУУЛИЙН ТӨСЛИЙН ХЭРЭГЦЭЭ, ШААРДЛАГЫГ УРЬДЧИЛАН ТАНДАН СУДАЛСАН ҮНЭЛГЭЭНИЙ ТАЙЛАН

1. Ерөнхий зүйл

Монгол Улс нь 2000 оны 7 дугаар сарын 26-ны өдөр Европын сэргээн босголт, хөгжлийн банк (ЕСБХБ)-ыг үүсгэн байгуулах тухай хэлэлцээрийг хүлээн зөвшөөрч, Монгол Улсын Их Хурал соёрхон баталснаар тус банкны 61 дэх гишүүнээр элсэн орсон.

ЕСБХБ-ны Захирагч нарын зөвлөл 2023 оны 5 дугаар сарын 18-ны өдрийн 259 болон 260 дугаар тогтоолыг баталж, ЕСБХБ үүсгэн байгуулах тухай хэлэлцээрийн 1 дүгээр зүйл болон 12.1 дүгээр зүйлүүдэд өөрчлөлт оруулахаар шийдвэрлэсэн.

2. Урьдчилан тандан судлах ажлын үе шат

Хууль тогтоомжийн хэрэгцээ, шаардлагыг урьдчилан тандан судлах аргачлалын (цаашид Аргачлал гэх) 2-т заасан үе шат бүрээр Хуулийн төслийг тандан судлах ажлыг зохион байгууллаа.

3. Асуудалд дүн шинжилгээ хийсэн байдал

Европын сэргээн босголт, хөгжлийн банк үүсгэн байгуулах хэлэлцээрт оруулсан нэмэлт, өөрчлөлтийг хүлээн зөвшөөрч, соёрхон батлуулах тухай Хуулийн төслийг боловсруулсан. Хуулийн төсөл нь Аргачлалын 1.3-т заасан хүрээнд хамаарахгүй тул урьдчилан тандан судлах ажиллагааг Аргачлалын 2.1-т заасан үе шатны дагуу хийж гүйцэтгэлээ.

Европын сэргээн босголт, хөгжлийн банк (ЕСБХБ) үүсгэн байгуулах тухай хэлэлцээрт оруулсан өөрчлөлтүүд нь ЕСБХБ-ны дотоод засаглал, үйл ажиллагааны хүрээнд төвлөрч байгаа учир Монгол Улсад сөрөг нөлөө үзүүлэхгүй бөгөөд харин тус банкны үйл ажиллагааг төрөлжүүлж, банкны тогтвортой байдал болон гишүүн орнуудад үзүүлэх дэмжлэгийг сайжруулна гэж үзэж байна. Түүнчлэн, хэлэлцээрт оруулсан өөрчлөлтүүд нь олон улсын санхүүгийн байгууллагуудын өмнө Монгол Улсын үүрэг хариуцлагыг бататгаж, ил тод байдал, хариуцлагын зарчмыг бэхжүүлэхэд хувь нэмэр оруулах бөгөөд энэ нь хөрөнгө оруулагчдад илүү итгэл төрүүлж, хууль зүйн орчныг тогтвортой, найдвартай байлгах нөхцөлийг бүрдүүлнэ.

4. Асуудлыг шийдвэрлэх зорилгыг тодорхойлсон байдал

Аргачлалын 4-т заасны дагуу асуудлыг шийдвэрлэх зорилтыг дараах байдлаар тодорхойлж байна. Европын сэргээн босголт, хөгжлийн банк үүсгэн байгуулах тухай хэлэлцээрт оруулсан нэмэлт, өөрчлөлтийг хүлээн зөвшөөрч, соёрхон батлах тухай хуулийн төслийг боловсруулах шаардлагатай гэсэн зорилтын тодорхойлж байна.

5. Асуудлыг зохицуулах хувилбарууд, тэдгээрийн зэрэг, сөрөг талыг харьцуулсан байдал

Монгол Улсын Олон улсын гэрээний тухай хуулийн “8 дугаар зүйл. Заавал соёрхон батлах олон улсын гэрээ”, “8.1.Улсын Их Хурал дараах олон улсын гэрээг заавал соёрхон батална.”, “8.1.3.Монгол Улсын хуульд зааснаас өөр журам тогтоож байгаа, эсхүл тухайн гэрээг байгуулснаар, нэгдсэнээр, эсхүл хэрэгжүүлснээр Монгол

Улсын хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах, эсхүл хууль шинээр батлах шаардлагатай олон улсын гэрээ,” гэж заасан тул Аргачлалын 5.4.3-т заасны дагуу хуулийн төсөл шууд боловсруулах хувилбарыг сонголоо.

6. Зохицуулалтын хувилбаруудын үр нөлөөг тандан судалсан байдал

ХҮНИЙ ЭРХЭД ҮЗҮҮЛЭХ ҮР НӨЛӨӨ

(Хүснэгт 2)

Үзүүлэх үр нөлөө:	Холбогдох асуултууд	Хариулт		Тайлбар
1. Хүний эрхийн суурь зарчмуудад нийцэж буй эсэх	1.1. Ялгаварлан гадуурхахгүй ба тэгш байх			
	1.1.1. Ялгаварлан гадуурхахыг хориглох эсэх	-	-	Ялгаварлан гадуурхсан зохицуулалтыг тусгахгүй.
	1.1.2. Ялгаварлан гадуурхсан буюу аль нэг бүлэгт давуу байдал үүсгэх эсэх	-	Үгүй	Ялгаварлан гадуурхсан зохицуулалтыг тусгахгүй.
	1.1.3. Энэ нь тодорхой бүлгийн эмзэг байдлыг дээрдүүлэхийн тулд авч буй түр тусгай арга хэмжээ мөн бол олон улсын болон үндэсний хүний эрхийн хэм хэмжээнд нийцэж буй эсэх	-	-	Олон улсын болон үндэсний хүний эрхийн хэм хэмжээг зөрчиж байгаа зохицуулалт байхгүй.
	1.2. Оролцоог хангах			
	1.2.1. Зохицуулалтын хувилбарыг сонгохдоо оролцоог хангасан эсэх, ялангуяа эмзэг бүлэг, цөөнхийн оролцож боломжийг бурдуулсэн эсэх	-	Үгүй	Тодорхой зорилтот бүлэгт чиглээгүй.
	1.2.2. Ялангуяа зохицуулалтыг бий болгосноор эрх, хууль ёсны ашиг сонирхол нь хөндөгдж буй, эсхүл хөндөгдж болзошгүй иргэдийг тодорхойлсон эсэх	-	-	Тодорхой зорилтот бүлэгт чиглээгүй.
	1.3. Хууль дээдлэх зарчим ба сайн засаглал хариуцлага			
	1.3.1. Зохицуулалтыг бий болгосноор хүний эрхийг хөхиүлэн дэмжих, хангах, хамгаалах явцад ахиц дэвшил гарах эсэх	-	-	Ард иргэдийн амар амьдрах нөхцөл сайжрана.
	1.3.2. Зохицуулалтын хувилбар нь хүний эрхийн Монгол Улсын олон улсын гэрээ, НҮБ-ын хүний эрхийн механизмаас тухайн асуудлаар өгсөн зөвлөмжид нийцэж байгаа эсэх	-	-	Уг зөвлөмжтэй зөрчилдөх агуулга байхгүй.
	1.3.3. Хүний эрхийг зөрчигчдөд хүлээлгэх хариуцлагыг тусгах эсэх	-	Үгүй	Хариуцлагатай холбоотой зохицуулалт тусгах шаардлагагүй.
2. Хүний эрхийг	2.1. Зохицуулалт нь хүний эрхийг хязгаарлах бол энэ нь	-	Үгүй	Хүний эрхийг хязгаарласан зохицуулалт тусгахгүй.

хязгаарласан зохицуулалт агуулсан эсэх	хууль ёсны зорилгод нийцсэн эсэх			
	2.2. Хязгаарлалт тогтоох нь зайлшгүй эсэх	-	Үгүй	Хүний эрхийг хязгаарласан зохицуулалт тусгахгүй.
3. Эрх агуулагч	3.1.Зохицуулалтын хувилбарт хамаарах бүлгүүд буюу эрх агуулагчдыг тодорхойлсон эсэх	-	Үгүй	Зохицуулалтын хувилбарт хамаарах бүлгүүд буюу эрх агуулагчдыг тодорхойлох шаардлагагүй.
	3.2. Эрх агуулагчдыг эмзэг байдлаар нь ялгаж тодорхойлсон эсэх	-	Үгүй	Эрх агуулагчдыг эмзэг байдлаар нь ялгаж тодорхойлох шаардлагагүй.
	3.3. Зохицуулалтын хувилбар нь энэхүү эмзэг бүлгийн нөхцөл байдлыг харгалzan үзэж, тэдний эмзэг байдлыг дээрдүүлэхэд чиглэсэн эсэх	-	Үгүй	Эмзэг бүлгийн нөхцөл байдлыг харгалзан үзэн зохицуулалт агуулаагүй.
	3.4. Эрх агуулагчдын, ялангуяа эмзэг бүлгийн ялгаатай хэрэгцээг тооцсон мэдрэмжтэй зохицуулалтыг тусгах эсэх /хөгжлийн бэрхшээлтэй, үндэстний цөөнх, хэлний цөөнх, гагцхүү эдгээрээр хязгаарлахгүй/	-	Үгүй	Эрх агуулагчдын, ялангуяа эмзэг бүлгийн ялгаатай хэрэгцээг тооцсон мэдрэмжтэй зохицуулалтыг агуулаагүй.
4. Үүрэг хүлээгч	4.1. Үүрэг хүлээгчдийг тодорхойлсон эсэх	-	-	Онцгой байдлын байгууллагын алба хаагч үүрэг хүлэнэ.
5. Жендерийн эрх тэгш байдлыг хангах тухай хуульд нийцүүлсэн эсэх	5.1. Жендерийн үзэл баримтлалыг тусгасан эсэх	-	Үгүй	Жендерийн үзэл баримтлалыг зохицуулалт агуулгаагүй.
	5.2. Эрэгтэй, эмэгтэй хүний тэгш эрх, тэгш боломж, тэгш хандлагын баталгааг бүрдүүлэх эсэх	-	Үгүй	

ЭДИЙН ЗАСАГТ ҮЗҮҮЛЭХ ҮР НӨЛӨӨ

(Хүснэгт 3)

Үзүүлэх үр нөлөө:	Холбогдох асуултууд	Хариулт	Тайлбар	
1.Дэлхийн зах зээл дээр өрсөлдөх чадвар	1.1.Дотоодын аж ахуйн нэгж болон гадаадын хөрөнгө оруулалттай аж ахуйн нэгж хоорондын өрсөлдөөнд нөлөө үзүүлэх эсэх	Тийм	Үгүй	Дотоодын аж ахуйн нэгжүүдэд давуу байдал үүсэх нөхцөл бүрдэнэ
	1.2.Хил дамнасан хөрөнгө оруулалтын шилжилт хөдөлгөөнд нөлөө үзүүлэх эсэх (эдийн засгийн байршил өөрчлөгдхөхийг оролцуулан)	Тийм	-	Хөрөнгө оруулалтын орчин сайжирна
	1.3.Дэлхийн зах зээл дээрх таагүй нөлөөллийг Монголын зах зээлд орж ирэхээс	-	Үгүй	

	хамгаалахад нөлөөлж чадах эсэх			
2.Дотоодын зах зээлийн өрсөлдөх чадвар болон тогтвортой байдал	2.1.Хэрэглэгчдийн шийдвэр гаргах боломжийг бууруулах эсэх	-	Үгүй	Ямар нэгэн нөлөө үзүүлэхгүй.
	2.2.Хязгаарлагдмал өрсөлдөөний улмаас үнийн хөөргөдлийг бий болгох эсэх	-	Үгүй	Ямар нэгэн нөлөө үзүүлэхгүй.
	2.3.Зах зээлд шинээр орж ирж байгаа аж ахуйн нэгжид бэрхшээл, хүндрэл бий болгох эсэх	-	Үгүй	Зах зээлд шинээр орж ирж байгаа аж ахуйн нэгжид ямар нэгэн бэрхшээл, хүндрэл учруулахгүй.
	2.4.Зах зээлд шинээр монополыг бий болгох эсэх	-	Үгүй	Зах зээлд шинээр монополыг бий болгох эрсдэл байхгүй.
3.Аж ахуйн нэгжийн үйлдвэрлэлийн болон захиргааны зардал	3.1.Зохицуулалтын хувилбарыг хэрэгжүүлснээр аж ахуйн нэгжид шинээр зардал үүсэх эсэх	-	Үгүй	Зохицуулалтын хувилбарыг хэрэгжүүлснээр аж ахуйн нэгжид шинээр зардал үүсэхгүй.
	3.2.Санхүүжилтийн эх үүсвэр олж авахад нөлөө үзүүлэхэсэх	-	Тийм	Санхүүжилтийн эх үүсвэр олж авахад нөөц боломж нэмэгдэнэ.
	3.3.Зах зээлээс тодорхой бараа бүтээгдэхүүнийг худалдан авахад хүргэх эсэх	Үгүй	-	Зах зээлээс тодорхой бараа бүтээгдэхүүнийг худалдан авах шаардлага гарагчийн.
	3.4.Бараа бүтээгдэхүүний борлуулалтад ямар нэг хязгаарлалт, эсхүлхориг тавих эсэх	-	Үгүй	Ямар нэгэн нөлөө үзүүлэхгүй.
	3.5.Аж ахуйн нэгжийг үйл ажиллагаагаа зогсооход хүргэх эсэх	-	Үгүй	Ямар нэгэн нөлөө үзүүлэхгүй.
4.Мэдээлэх үүргийн улмаас үүсэж байгаа захиргааны зардлын ачаалал	4.1.Хуулийн этгээдэд захиргааны шинж чанартай нэмэлт зардал (Тухайлбал, мэдээлэх, тайлан гаргах г.м) бий болгох эсэх	-	Үгүй	Ямар нэгэн нэмэлт зардал бий болохгүй.
5.Өмчлөх эрх	5.1.Өмчлөх эрхийг (ул хөдлөх, хөдлөх эд хөрөнгө, эдийн бус баялаг зэргийг) хөндсөн зохицуулалт бий болох эсэх	-	Үгүй	Ямар нэгэн нөлөө үзүүлэхгүй.
	5.2.Өмчлөх эрх олж авах, шилжүүлэх болон хэрэгжүүлэхэд хязгаарлалт бий болгох эсэх	-	Үгүй	Өмчлөх эрх олж авах, шилжүүлэх болон хэрэгжүүлэхэд ямар нэгэн нөлөө үзүүлэхгүй.
	5.3.Оюуны өмчийн (патент, барааны тэмдэг, зохиогчийн эрх зэрэг) эрхийг хөндсөн зохицуулалт бий болгох эсэх	-	Үгүй	Оюуны өмчийн эрхтэй холбоотой ямар нэгэн нөлөө үзүүлэхгүй.
6.Инновац болон	6.1.Судалгаа шинжилгээ, нээлт хийх, шинэ бүтээл гаргах асуудлыг дэмжих эсэх	-	Үгүй	Судалгаа шинжилгээ, нээлт хийх, шинэ бүтээл

судалгаа шинжилгээ				гаргах нөлөөлөхгүй.	асуудалд
	6.2.Үйлдвэрлэлийн шинэ технологи болон шинэ бүтээгдэхүүн нэвтрүүлэх, дэлгэрүүлэхийг илүү хялбар болгох эсэх	-	Үгүй	Ямар нэгэн нөлөө үзүүлэхгүй.	
7.Хэрэглэгч болон гэр бүлийн төсөв	7.1.Хэрэглээний үнийн түвшинд нөлөө үзүүлэх эсэх	-	Үгүй	Хэрэглээний үнийн түвшинд нөлөөлөхгүй.	
	7.2.Хэрэглэгчдийн хувьд дотоодын зах зээлийг ашиглах боломж олгох эсэх	-	Үгүй	Ямар нэгэн нөлөө үзүүлэхгүй.	
	7.3.Хэрэглэгчдийн эрх ашигт нөлөөлөх эсэх	-	Үгүй	Хэрэглэгчдийн эрх ашигт нөлөөлөхгүй.	
	7.4.Хувь хүний/гэр бүлийн санхүүгийн байдалд (шууд буюу урт хугацааны туршид) нөлөө үзүүлэх эсэх	-	Үгүй	Ямар нэгэн нөлөө үзүүлэхгүй.	
8.Тодорхой бүс нутаг, салбарууд	8.1.Тодорхой бүс нутагт буюу тодорхой нэг чиглэлд ажлын байрыг шинээр бий болгох эсэх	-	Үгүй	Ямар нэгэн нөлөө үзүүлэхгүй.	
	8.2.Тодорхой бүс нутагт буюу тодорхой нэг чиглэлд ажлын байр багасгах чиглэлээр нөлөө үзүүлэх эсэх	-	Үгүй	Ямар нэгэн нөлөө үзүүлэхгүй.	
	8.3.Жижиг, дунд үйлдвэр, эсхүл аль нэг салбарт нөлөө үзүүлэх эсэх	-	Үгүй	Ямар нэгэн нөлөө үзүүлэхгүй.	
9.Төрийн захиргааны байгууллага	9.1.Улсын төсөвт нөлөө үзүүлэх эсэх	-	Үгүй	Улсын төсөвт нөлөө үзүүлэх ямар нэгэн нөлөө үзүүлэхгүй.	
	9.2.Шинээр төрийн байгууллага байгуулах, эсхүл төрийн байгууллагад бүтцийн өөрчлөлт хийх шаардлага тавигдах эсэх	-	Үгүй	Ямар нэгэн нөлөө үзүүлэхгүй.	
	9.3.Төрийн байгууллагад захиргааны шинэ чиг үүрэг бий болгох эсэх	-	Үгүй	Төрийн байгууллагад захиргааны шинэ чиг үүрэг бий болохгүй.	
10.Макро эдийн засгийн хүрээнд	10.1.Эдийн засгийн өсөлт болон ажил эрхлэлтийн байдалд нөлөө үзүүлэх эсэх		Үгүй	Ямар нэгэн сөрөг нөлөө үзүүлэхгүй.	
	10.2.Хөрөнгө оруулалтын нөхцөлийг сайжруулах, зах зээлийн тогтвортой хөгжлийг дэмжих эсэх	Тийм	-	Монгол Улсын үүрэг хариуцлагыг бататгаж, ил тод байдал, хариуцлагын зарчмыг бэхжүүлэхэд хувь нэмэр оруулах бөгөөд энэ нь хөрөнгө оруулагчдад илүү итгэл төрүүлж, хууль зүйн орчныг тогтвортой, найдвартай байлгах нөхцөлийг бүрдүүлнэ.	

	10.3.Инфляц нэмэгдэх эсэх	-	Үгүй	Ямар нэгэн нөлөө үзүүлэхгүй.
11.Олон улсын харилцаа	11.1.Монгол Улсын олон улсын гэрээтэй нийцэж байгаа эсэх	Тийм		Монгол Улсын Олон улсын гэрээний тухай хуулийн дагуу хэрэгжинэ.

НИЙГЭМД ҮЗҮҮЛЭХ ҮР НӨЛӨӨ

(Хүснэгт 4)

Үзүүлэх үр нөлөө:	Холбогдох асуултууд	Хариулт		Тайлбар
1.Ажил эрхлэлтийн байдал, хөдөлмөрийн зах зээл	1.1.Шинээр ажлын байр бий болох эсэх	-	Үгүй	Ямар нэгэн нөлөө байхгүй.
	1.2.Шууд болон шууд бусаар ажлын байрны цомхотгол бий болгох эсэх	-	Үгүй	Ажлын байрны цомхотгол бий болгохгүй.
	1.3.Тодорхой ажил мэргэжлийн хүмүүс болон хувиараа хөдөлмөр эрхлэгчдэд нөлөө үзүүлэх эсэх	-	Үгүй	Ямар нэгэн нөлөө байхгүй.
	1.4.Тодорхой насны хүмүүсийн ажил эрхлэлтийн байдалд нөлөөлөх эсэх	-	Үгүй	Хүмүүсийн ажил эрхлэлтийн байдалд нөлөөлөхгүй.
2.Ажлын стандарт, хөдөлмөрлөх эрх	2.1.Ажлын чанар, стандартад нөлөөлөх эсэх		Үгүй	Ажлын чанар, стандартад нөлөөлөхгүй.
	2.2.Ажилчдын эрүүл мэнд, хөдөлмөрийн аюулгүй байдалд нөлөөлөх эсэх	Тийм	-	Ажилчдын эрүүл мэнд, хөдөлмөрийн аюулгүй байдалд нөлөөлөхгүй.
	2.3.Ажилчдын эрх, үүрэгт шууд болон шууд бусаар нөлөөлөх эсэх	Тийм	-	Алба хаагчдын эрх, үүрэгт нөлөөлөхгүй.
	2.4.Шинээр ажлын стандарт гаргах эсэх	-	Үгүй	Шинээр ажлын стандарт гаргахгүй.
	2.5.Ажлын байранд технологийн шинэчлэлийг хэрэгжүүлэхтэй холбогдсон өөрчлөлт бий болгох эсэх	-	Үгүй	Ямар нэгэн нөлөө байхгүй.
3.Нийгмийн тодорхой бүлгийг хамгаалах асуудал	3.1.Шууд болон шууд бусаар тэгш бус байдал үүсгэх эсэх	-	Үгүй	Шууд болон шууд бусаар тэгш бус байдал
	3.2.Тодорхой бүлэг болон хүмүүст сөрөг нөлөө үзүүлэх эсэх. Тухайлбал, эмзэг бүлэг, хөгжлийн бэршээлтэй иргэд, ажилгүй иргэд, үндэстний цөөнхөд гэх мэт	-	Үгүй	Ямар нэгэн сөрөг нөлөө байхгүй.
	3.3.Гадаадын иргэдэд илэрхий нөлөөлөх эсэх	-	Үгүй	Ямар нэгэн нөлөө байхгүй.
4.Төрийн удирдлага, сайн засаглал, шүүх эрх мэдэл, хэвлэл мэдээлэл, ёс суртахуун	4.1.Засаглалын харилцаанд оролцогчдод нөлөөлөх эсэх	-	Үгүй	Засаглалын харилцаанд оролцогчдод нөлөөлөхгүй.
	4.2.Төрийн байгууллагуудын үүрэг, үйл ажиллагаанд нөлөөлөх эсэх	-	Үгүй	Онцгой байдлын байгууллагын үүрэг гүйцэтгэх чадавх дээшилнэ.
	4.3.Төрийн захиргааны албан хаагчдын эрх, үүрэг, харилцаанд нөлөөлөх эсэх	-	Үгүй	Төрийн захиргааны албан хаагчдын эрх, үүрэг, харилцаанд нөлөөлөхгүй.

	4.4.Иргэдийн шүүхэд хандах, асуудлаа шийдвэрлүүлэх эрхэд нөлөөлөх эсэх	-	Үгүй	Иргэдийн шүүхэд хандах, асуудлаа шийдвэрлүүлэх эрхэд нөлөөлөхгүй.
	4.5.Улс төрийн нам, төрийн бус байгууллагын үйл ажиллагаанд нөлөөлөх эсэх	-	Үгүй	Ямар нэгэн нөлөө байхгүй.
5.Нийтийн эрүүл мэнд, аюулгүй байдал	5.1.Хувь хүн/нийт хүн амын дундаж наслалт, өвчлөлт, нас баралтын байдалд нөлөөлөх эсэх	-	Үгүй	Ямар нэгэн нөлөөлөл байхгүй.
	5.2.Зохицуулалтын хувилбарын улмаас үүсэх дуу чимээ, агаар, хөрсний чанарын өөрчлөлт хүн амын эрүүл мэндэд сөрөг нөлөө үзүүлэх эсэх	-	Үгүй	Ямар нэгэн сөрөг нөлөө байхгүй.
	5.3.Хүмүүсийн амьдралын хэв маяг (хооллолт, хөдөлгөөн, архи, тамхины хэрэглээ)-т нөлөөлөх эсэх	-	Үгүй	Ямар нэгэн сөрөг нөлөө байхгүй.
6.Нийгмийн хамгаалал, эрүүл мэнд, боловсролын систем	6.1.Нийгмийн үйлчилгээний чанар, хүртээмжид нөлөөлөх эсэх	-	Үгүй	Нийгмийн үйлчилгээний чанар, хүртээмжид нөлөөлөхгүй.
	6.2.Ажилчдын боловсрол, шилжилт хөдөлгөөнд нөлөөлөх эсэх	-	Үгүй	
	6.3.Иргэдийн боловсрол (терийн болон хувийн хэвшлийн боловсролын байгууллага) олох, мэргэжил эзэмших, давтан сургалтад хамрагдахад сөрөг нөлөө үзүүлэх эсэх	-	Үгүй	Ямар нэгэн сөрөг нөлөө байхгүй.
	6.4.Нийгмийн болон эрүүл мэндийн үйлчилгээ авахад сөрөг нөлөө үзүүлэх эсэх	-	Үгүй	Ямар нэгэн сөрөг нөлөө байхгүй.
	6.5.Их, дээд сургуулиудын үйл ажиллагаа, өөрийн удирдлагад нөлөөлөх эсэх	-	Үгүй	Ямар нэгэн нөлөө байхгүй.
7.Гэмт хэрэг, нийгмийн аюулгүй байдал	7.1.Нийгмийн аюулгүй байдал, гэмт хэргийн нөхцөл байдалд нөлөөлөх эсэх	-	Үгүй	Нийгмийн аюулгүй байдал, гэмт хэргийн нөхцөл байдалд нөлөөлөхгүй.
	7.2.Хуулийг албадан хэрэгжүүлэхэд нөлөөлөх эсэх	-	Үгүй	Хуулийг албадан хэрэгжүүлэхэд нөлөөлөхгүй.
	7.3.Гэмт хэргийн илрүүлэлтэд нөлөө үзүүлэх эсэх	-	Үгүй	Ямар нэгэн нөлөөлөл байхгүй.
	7.4.Гэмт хэргийн хохирогчид, гэрчийн эрхэд сөрөг нөлөө үзүүлэх эсэх	-	Үгүй	Ямар нэгэн нөлөөлөл байхгүй.
8.Соёл	8.1.Соёлын өвийг хамгаалахад нөлөө үзүүлэх эсэх	Тийм	-	Соёлын өвийг хамгаалахад нөлөөлөхгүй.
	8.2.Хэл, соёлын ялгаатай байдал бий болгох эсэх,	-	Үгүй	Хэл, соёлын ялгаатай байдал бий болгохгүй

	эсхүл уг ялгаатай байдалд нөлөөлөх эсэх			бөгөөд яалгаатай байдалд нөлөөлөхгүй.
	8.3.Иргэдийн түүх, соёлоо хамгаалах оролцоонд нөлөөлөх эсэх	-	Үгүй	Ямар нэгэн нөлөөлөл байхгүй.

БАЙГАЛЬ ОРЧИНД ҮЗҮҮЛЭХ ҮР НӨЛӨӨ

(Хүснэгт 5)

Үзүүлэх үр нөлөө:	Холбогдох асуултууд	Хариулт		Тайлбар
1.Агаар	1.1.Зохицуулалтын хувилбарын үрдүнд агаарын бохирдлыг нэмэгдүүлэх эсэх	-	Үгүй	Ямар нэгэн сөрөг нөлөө байхгүй
2.Зам тээвэр, түлш, эрчим хүч	2.1.Тээврийн хэрэгслийн түлшний хэрэглээг нэмэгдүүлэх/бууруулах эсэх	-	Үгүй	Түлшний хэрэглээнд өөрчлөлт орохгүй
	2.2.Эрчим хүчиний хэрэглээг нэмэгдүүлэх эсэх	-	Үгүй	Эрчим хүчиний хэрэглээнд өөрчлөлт орохгүй
	2.3.Эрчим хүчиний үйлдвэрлэлд нөлөө үзүүлэх эсэх	-	Үгүй	Эрчим хүчиний үйлдвэрлэлд нөлөө үзүүлэхгүй
	2.4.Тээврийн хэрэгслийн агаарын бохирдлыг нэмэгдүүлэх эсэх	-	Үгүй	Тээврийн хэрэгслийн агаарын бохирдлыг нэмэгдүүлэхгүй
3.Ан амьтан, ургамлыг хамгаалах	3.1.Ан амьтны тоо хэмжээг бууруулах эсэх	-	Үгүй	Ан амьтны тоо хэмжээг бууруулахгүй
	3.2.Ховордсон болон нэн ховор амьтан, ургамалд сергэөр нөлөөлөх эсэх	-	Үгүй	Ховордсон болон нэн ховор амьтан, ургамалд сергэөр нөлөөлөхгүй
	3.3.Ан амьтдын нүүдэл, суурьшилд сергэөр нөлөөлөх эсэх	-	Үгүй	Ан амьтдын нүүдэл, суурьшилд сергэөр нөлөөлөхгүй
	3.4.Тусгай хамгаалалттай газар нутагт сергэөр нөлөөлөх эсэх	-	Үгүй	Тусгай хамгаалалттай газар нутагт сергэөр нөлөөлөхгүй
4.Усны нөөц	4.1.Газрын дээрх ус болон гүний ус, цэвэр усны нөөцэд сергэөр нөлөөлөх эсэх	-	Үгүй	Газрын дээрх ус болон гүний ус, цэвэр усны нөөцэд сергэөр нөлөөлөхгүй
	4.2.Усны бохирдлыг нэмэгдүүлэх эсэх	-	Үгүй	Усны бохирдлыг нэмэгдүүлэхгүй
	4.3.Ундны усны чанарт нөлөөлөх эсэх	-	Үгүй	Ундны усны чанарт нөлөөлөхгүй
5.Хөрсний бохирдол	5.1.Хөрсний бохирдолтод нөлөө үзүүлэх эсэх	-	Үгүй	Хөрсний бохирдолтод нөлөө үзүүлэхгүй
	5.2.Хөрсийг эвдэх, ашиглагдсан талбайн хэмжээг нэмэгдүүлэх эсэх	-	Үгүй	Хөрсийг эвдэх, ашиглагдсан талбайн хэмжээг нэмэгдүүлэхгүй
6.Газрын ашиглалт	6.1.Ашиглагдаагүй байсан газрыг ашиглах эсэх	-	Үгүй	Ашиглагдаагүй байсан газрыг ашиглахгүй
	6.2.Газрын зориулалтыг өөрчлөх эсэх	-	Үгүй	Газрын зориулалтыг өөрчлөхгүй
	6.3.Экологийн зориулалтаар хамгаалагдсан газрын зориулалтыг өөрчлөх эсэх	-	Үгүй	Экологийн зориулалтаар хамгаалагдсан газрын зориулалтыг өөрчлөхгүй
7.Нөхөн сэргээгдэх/нөхөн сэргээгдэхгүй байгалийн баялаг	7.1.Нөхөн сэргээгдэх байгалийн баялгийг өөрөө нөхөн сэргээгдэх чадавхыг нь алдагдуулахгүйгээр зохистой ашиглах эсэх	-	-	Нөхөн сэргээгдэх байгалийн баялгийг өөрөө нөхөн сэргээгдэх чадавхад Өөрчлөлт орохгүй
	7.2.Нөхөн сэргээгдэхгүй байгалийн баялгийн ашиглалт нэмэгдэх эсэх	-	-	Нөхөн сэргээгдэхгүй байгалийн баялгийн ашиглалт нэмэгдэхгүй

7. Зохицуулалтын хувилбаруудыг харьцуулж дүгнэлт хийх

Хууль тогтоомжийн төсөл боловсруулах аргачлалын Гуравдугаар бүлгийн 4.1, 4.5, Аргачлалын 5.4.3-т заасны дагуу Хуулийн төсөл шууд боловсруулах хувилбарыг сонгосон тул харьцуулалт хийх шаардлагагүй.

8. Тухайн зохицуулалтын талаарх олон улсын болон бусад улсын эрх зүйн зохицуулалтын харьцуулсан судалгаа хийх

Хуулийн төсөл нь Монгол Улсын Олон улсын гэрээний тухай хуулийн холбогдох заалтуутай нийцэж байгаа бөгөөд Хууль тогтоомжийн төсөл боловсруулах аргачлалын Гуравдугаар бүлгийн 4.5-д заасны дагуу нэг зүйлтэй тул олон улсын эрх зүйн холбогдох зохицуулалт, бусад улсын адил төстэй хууль тогтоомжийн харьцуулсан судалгааг хийх шаардлагагүй.

9. Зөвлөмж

Европын сэргээн босголт, хөгжлийн банк үүсгэн байгуулах тухай хэлэлцээр нь тус банкны Захирагч нарын зөвлөлөөр хэлэлцэгдэн 2023 оны 05 дугаар сарын 18-ны өдрийн 259 болон 260 дугаар тогтоолоор хэлэлцээрийн 1 дүгээр зүйл болон 12.1 дүгээр зүйлүүдэд холбогдох өөрчлөлт оруулахаар шийдвэрлэсэн. Хэлэлцээрт оруулсан өөрчлөлтүүд Монгол Улсад сөрөг нөлөө үзүүлэхгүй бөгөөд харин тус банкны үйл ажиллагааг төрөлжүүлж, банкны тогтвортой байдал болон гишүүн орнуудад үзүүлэх дэмжлэгийг сайжруулахаар байна. Түүнчлэн, хэлэлцээрт оруулсан өөрчлөлтүүд нь олон улсын санхүүгийн байгууллагуудын өмнө Монгол Улсын байр суурийг бататгаж, ил тод байдал, хариуцлагын зарчмыг бэхжүүлэхэд хувь нэмэр оруулах бөгөөд энэ нь хөрөнгө оруулагчдад илүү итгэл төрүүлж, хууль зүйн орчныг тогтвортой, найдвартай байлгах нөхцөлийг бүрдүүлнэ.

--Оо--

ГУРАВ. ЕВРОПЫН СЭРГЭЭН БОСГОЛТ, ХӨГЖЛИЙН БАНК ҮҮСГЭН БАЙГУУЛАХ ТУХАЙ ХЭЛЭЛЦЭЭРТ ОРУУЛСАН НЭМЭЛТ, ӨӨРЧЛӨЛТИЙГ ХҮЛЭЭН ЗӨВШӨӨРЧ, СОЁРХОН БАТЛАХ ТУХАЙ ХУУЛИЙН ТӨСЛИЙН ҮР НӨЛӨӨГ ҮНЭЛЭХ АЖЛЫН ТАЙЛАН

1. Ерөнхий зүйл

Хуулийн төслийн үр нөлөөг үнэлэхдээ Засгийн газрын 2016 оны 59 дүгээр тогтоолын 3 дугаар хавсралтаар батлагдсан “Хуулийн төслийн үр нөлөө тооцох аргачлал”-д (цаашид “Аргачлал” гэх) заасны дагуу дараах үе шаттайгаар хийсэн болно. Үүнд:

1. Шалгуур үзүүлэлтийг сонгох;
2. Хуулийн төслөөс үр нөлөөг нь тооцох хэсгээ тогтоох;
3. Урьдчилан сонгосон шалгуур үзүүлэлтэд тохирох шалгах хэрэгслийн дагуу үр нөлөөг тооцох;
4. Үр дүнг үнэлэх, зөвлөмж өгөх.

2. Шалгуур үзүүлэлтийг сонгосон байдал

Тус үнэлгээний ажлыг хийж гүйцэтгэхдээ хуулийн төслийн зорилго, хамрах хүрээ, зохицуулах асуудалтай уялдуулан, аргачлалд дурдсан 6 шалгуур үзүүлэлтээс 5 шалгуур үзүүлэлтийг сонголоо. Үүнд:

1. Зорилгод хүрэх байдал
2. Ойлгомжтой байдал
3. Зардал
4. Харилцан уялдаа зэрэг болно.

(Хүснэгт 1)

“Зорилгод хүрэх байдал” гэсэн шалгуур үзүүлэлтийн хүрээнд:	Хуулийн төслийн зорилго нь үзэл баримтлалд тусгасан хуулийн төслийг боловсруулах болсон үндэслэл, шаардлагад нийцсэн эсэх (бүрэн илэрхийлж чадсан эсэх), хуулийн төсөлд туссан зохицуулалт болон арга хэмжээнүүд нь хуулийн төслийн зорилго, зорилтод хүрэх боломжтой байдлаар томьёологдсон эсэхийг үнэллээ.
“Ойлгомжтой байдал” гэсэн шалгуур үзүүлэлтэд	Хууль тогтоомжийн тухай хууль, Хууль тогтоомжийн төсөл боловсруулах аргачлалд заасан шаардлагыг хангасан эсэхийг хянах байдлаар үнэлгээг хийхээр сонголоо.
“Зардал” шалгуур үзүүлэлтийн хүрээнд:	Хуулийн төслийн батлагдсанаар хэрэгжих төслийн улсын төсөвт нэмэлт зардал үүсгэх эсэхийг тооцохоор энэхүү шалгуур үзүүлэлтийг сонгов.
“Харилцан уялдаа” шалгуур үзүүлэлтийн хүрээнд:	Хуулийн төслийг Монгол Улсын Олон улсын гэрээний тухай хууль, Хууль тогтоомжийн тухай хууль, Монгол Улсын хөгжлийн урт хугацааны бодлогын баримт бичгүүдтэй нийцсэн эсэхийг аргачлалд заасан асуултад хариулах байдлаар үнэлгээг хийхээр тооцов.

3. Хуулийн төслөөс үр нөлөөг үнэлэх хэсгийг тогтоосон байдал

“Зорилгод хүрэх байдал” гэсэн шалгуур үзүүлэлтийн хүрээнд хуулийн төслийн үзэл баримтлалд тусгасан хуулийн төсөл боловсруулах болсон хууль зүйн болон

практик үндэслэл, хэрэгцээ шаардлагад хуулийн төслийн зорилт, холбогдох зохицуулалтууд нийцэж байгаа эсэхэд дүн шинжилгээ хийх үүднээс хуулийн төслийн үзэл баримтлалтай танилцаж, үзэл баримтлал болон хуулийн төслийн зорилт, түүнийг хангахад чиглэсэн зохицуулалтуудыг харьцуулах байдлаар дүн шинжилгээ хийнэ.

Хуулийн төсөл нь нэг зүйлтэй учир үр нөлөөг үнэлэх хэсгийг тогтоохдоо сонгосон 4 шалгуур үзүүлэлт тус бүрээр үр нөлөөг тогтоох судалгааг хийсэн.

4. Урьдчилан сонгосон шалгуур үзүүлэлтэд тохирох шалгах хэрэгслийн дагуу хуулийн төслийн үр нөлөөг үнэлсэн байдал

Өмнөх үе шатуудад хуулийн төслийн үр нөлөөг үнэлэх шалгуур үзүүлэлтийг сонгож, үр нөлөөг үнэлэх хэсгээ тогтоосон тул тэдгээрт тохирох шалгах хэрэгслийг доорх байдлаар үзүүлэв.

(Хүснэгт 2)

№	Шалгуур үзүүлэлт	Үр нөлөөг үнэлэх хэсэг	Тохирох шалгах хэрэгсэл
1	Зорилгод хүрэх байдал	1 дүгээр зүйл. Европын сэргээн босголт, хөгжлийн банк үүсгэн байгуулах хэлэлцээрт оруулсан нэмэлт, өөрчлөлтийг хүлээн зөвшөөрч, соёрхон баталсугай.	<u>Зорилгод дүн шинжилгээ хийх:</u> Хуулийн төсөл батлагдсанаар Монгол Улсын байр суурийг олон улсын санхүүгийн байгууллагуудад бататгаж, ил тод байдал, хариуцлагын зарчмыг бэхжүүлэхэд хувь нэмэр оруулах бөгөөд хөрөнгө оруулагчдыг татаж, хууль зүйн орчныг тогтвортой, найдвартай байлгах нөхцөл бүрдэнэ.
2	Ойлгомжтой байдал		<u>Ойлгомжтой байдлыг судлах:</u> Хуулийн төслийг Хууль тогтоомжийн тухай хуулийн 29 дүгээр зүйлд заасан хууль тогтоомжийн төслийн эх бичвэрийн агуулгад тавих нийтлэг шаардлага, 30 дугаар зүйлд заасан хуулийн төслийн хэл зүй, найруулгад тавих нийтлэг шаардлагад нийцүүлэн боловсруулсан эсэхийг шалгасан
3	Зардал	Хууль тогтоомжийг хэрэгжүүлэхтэй холбоотойгоор улсын төсвөөс нэмэлт зардал гарагчий болно.	<u>Зардлын тооцоо хийх:</u> Хуулийн төсөл батлагдсанаар улсын төсвөөс нэмэлт зардал шаарддагдахгүй.
4	Харилцан уялдаа	Хуулийн төсөл бүхэлдээ	<u>Хуулийн төслийн уялдаа холбоог шалгах:</u>

			Хуулийн төслийн үр нөлөөг үнэлэх ажлын тайлангийн Хүснэгт 3-ийг үзэх
--	--	--	--

Хууль тогтоомжийн төслийн үр нөлөө үнэлэх аргачлалд заасан асуултад хариулах замаар хуулийн төслийн уялдаа холбоог үзүүлэв.

(Хүснэгт 3)

Хуулийн төслийн зохицуулалт тухайн хуулийн зорилттой нийцэж байгаа эсэх;	Шаардлага хангасан.
Хуулийн төслийн “Хууль тогтоомж” гэсэн хэсэгт заасан хуулиудын нэр тухайн харилцаанд хамаарах хууль мөн эсэх;	Шаардлага хангасан.
Хуулийн төсөлд тодорхойлсон нэр томьёо тухайн хуулийн төслийн болон бусад хуулийн нэр томьёотой нийцэж байгаа эсэх;	Хуулийн төсөлд тодорхойлсон нэр томьёо тухайн хуулийн төслийн болон бусад хуулийн нэр томьёотой нийцсэн.
Хуулийн төслийн зүйл, заалт тухайн хуулийн төсөл болон бусад хуулийн заалттай нийцэж байгаа эсэх;	Шаардлага хангасан.
Хуулийн төслийн зүйл, заалт тухайн хуулийн төслийн болон бусад хуулийн заалттай давхардсан эсэх;	Хуулийн төсөл бусад хуулийн заалттай давхардаагүй.
Хуулийн төслийг хэрэгжүүлэх этгээдийг тодорхой тусгасан эсэх;	Шаардлага хангасан.
Хуулийн төсөлд шаардлагатай зохицуулалтыг орхигдуулсан эсэх;	Хуульд шаардлагатай зохицуулалтыг бүрэн тусгасан.
Хуулийн төсөлд төрийн байгууллагын гүйцэтгэх чиг үүргийг давхардуулан тусгасан эсэх;	Хуулийн төсөлд төрийн чиг үүргийг давхардуулан хуульчлаагүй.
Төрийн байгууллагын чиг үүргийг төрийн бус байгууллага, мэргэжлийн холбоодоор гүйцэтгүүлэх боломжтой эсэх;	Ийм чиг үүргийн харилцааг зохицуулаагүй.
Татварын хуулиас бусад хуулийн төсөлд албан татвар, төлбөр, хураамж тогтоосон эсэх;	Санхүүгийн хэлэлцээрийн төсөлд холбогдох Олон улсын гэрээ, Монгол Улсад хүчин төгөлдөр мөрдөгдөж байгаа хууль тогтоомжийн дагуу аливаа татвар хураамжаас чөлөөлөгдөхөөр тусгасан.
Тухайн хуулийн төсөлд тусгасан тусгай зөвшөөрөлтэй холбоотой зохицуулалтыг Аж ахуйн үйл ажиллагааны тусгай зөвшөөрлийн тухай хуульд тусгасан эсэх;	Хуулийн төсөлд аж ахуйн үйл ажиллагааны тусгай зөвшөөрөлтэй холбоотой зохицуулалт тусгагдаагүй.
Монгол Улсын Үндсэн хууль болон Монгол Улсын олон улсын гэрээнд заасан хүний эрхийг хязгаарласан зохицуулалт тусгасан эсэх;	Хүний эрхийг хязгаарласан зохицуулалт агуулаагүй.
Хуулийн төслийн зүйл, заалт жендерийн эрх тэгш байдлыг хангасан эсэх;	Хуулийн төсөл нь жендерийн эрх тэгш байдлын асуудлыг хөндөөгүй.
Хуулийн төсөлд шударга бус өрсөлдөөнийг бий болгоход чиглэсэн заалт тусгагдсан эсэх;	Хуулийн төсөлд шударга бус өрсөлдөөнийг бий болгоход чиглэсэн заалт тусгагдаагүй.
Хуулийн төсөлд авлига, хүнд суртлыг бий болгоход чиглэсэн заалт тусгагдсан эсэх;	Хуулийн төсөлд авлига, хүнд суртлыг бий болгоход чиглэсэн зохицуулалт тусгагдаагүй. Санхүүгийн хэлэлцээрийн төсөлд талууд авлигаас ангид байх талаар тодорхой үүрэг хүлээсэн.

Хуулийн төсөлд тусгасан хориглосон хэм хэмжээг зөрчсөн этгээдэд хүлээлгэх хариуцлагын талаар тодорхой тусгасан эсэх.	Хуулийн төсөлд хариуцлагын хэм хэмжээтэй холбоотой зохицуулалт тусгагдаагүй.
--	--

---oOo---

**ДӨРӨВ. ЕВРОПЫН СЭРГЭЭН БОСГОЛТ, ХӨГЖЛИЙН БАНК ҮҮСГЭН БАЙГУУЛАХ
ТУХАЙ ХЭЛЭЛЦЭЭРТ ОРУУЛСАН НЭМЭЛТ, ӨӨРЧЛӨЛТИЙГ ХҮЛЭЭН ЗӨВШӨӨРЧ,
СОЁРХОН БАТЛАХ ТУХАЙ ХУУЛИЙН ТӨСЛИЙН ЗАРДЛЫН ТООЦООНЫ ТАЙЛАН**

Европын сэргээн босголт, хөгжлийн банк үүсгэн байгуулах тухай хэлэлцээрт оруулсан нэмэлт, өөрчлөлтийг хүлээн зөвшөөрч, соёрхон батлах тухай хуулийн төсөл батлагдсанаар улсын төсвөөс нэмэлт зардал шаардахгүй болно.

---оOо---

ОЛОН НИЙТИЙН ХЭЛЭЛЦЭЛЦҮҮЛЭГ ХИЙСЭН ТУХАЙ ТАЙЛАН

Европын сэргээн босголт, хөгжлийн банк үүсгэн байгуулах тухай хэлэлцээрт оруулсан нэмэлт, өөрчлөлтийг хүлээн зөвшөөрч, соёрхон батлуулах санал асуулгыг 2024 оны 10 дугаар сарын 16-ны өдөр Сангийн яамны албан ёсны цахим хуудаснаа байршуулсан бөгөөд үүнтэй холбоотой ямар нэгэн санал ирээгүй болно.

Европын сэргээн босголт, хөгжлийн банк үүсгэн байгуулах тухай хэлэлцээрт оруулсан нэмэлт, өөрчлөлтийг хүлээн зөвшөөрч, соёрхон батлуулах санал асуулга

Мэдээлэл нийтлэсэн: Сангийн яам

Нийтлэсэн огноо: 2024 оны 10 сарын 16

ЖИРГЭК ХУВААЛЦАХ

European Bank
for Reconstruction and Development

Европын сэргээн босголт, хөгжлийн банкны Захирагч нарын зөвлөлөөс 2023 оны 5 дугаар сарын 18-ны өдрийн 259 болон 260 дугаар тогтоолыг баталж, Европын сэргээн босголт, хөгжлийн банк үүсгэн байгуулах тухай хэлэлцээрийн 1 дүгээр зүйл болон 12.1 дүгээр эзүйлүүдэд өөрчлөлт оруулахаар шийдвэрлэсэн. Үүсгэн байгуулагдсан хэлэлцээрт дараах 2 өөрчлөлт орохоор байна. Үүнд:

Нэгдүгээр өөрчлөлтөөр Европын сэргээн босголт, хөгжлийн банкны санхүүжилтийн үйл ажиллагаа нь Төв болон Зүүн Европ, Өмнөд болон Зүүн Газар дундын тэнгисийн бүс нутаг болон Монгол зэрэг орнуудыг хамарч байсныг өргөжүүлж, Сахарын цэлеес өмнөх Африкийн бүс нутгийн орнуудад үйл ажиллагаагаа явуулах боломж бүрдэж байгаа болно.

Хоёрдугаар өөрчлөлтөөр тус банкны санхүүгийн тогтвортой байдлыг хамгаалахын тулд Европын сэргээн босголт, хөгжлийн банкны Захирпуудын зөвлөлд хөрөнгийн зохистой харьцааны хэмжүүрүүдтэй холбоотой тохирох хязгаарлалтыг тогтоон хадгалах эрхийт олгож байгаа болно.

Олон улсын гэрээний тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.1 дэх хэсэгт заасны дагуу тус хэлэлцээрт оруулсан нэмэлт, өөрчлөлтийг хүлээн зөвшөөрч, соёрхон батлах хуулийн төслийг Улсын Их Хурлаар хэлэлцүүлнэ.